

værre har Banse dog ikke foretaget nogen dybtgaaende Analyse af „det germanske Klima“; han nøjes med nogle kortfattede, almindelige og vage Betragtninger. Mærkelig nok søger han ikke Tilknytning til Huntingtons bekendte Undersøgelser over den klimatiske Energi. Overhovedet skæmmes Banses kunstneriske Fremstilling ikke af en eneste Litteraturhenviisning. *G. Ht.*

C. M. Fernberger von Engenberg: Unfreiwillige Reise um die Welt 1621—28. Nach einer unveröffentlichten Handschrift bearbeitet von Dr. E. von Frisch. (13×19 cm., 159 Sider og mange Tavler med Illustrationer). F. A. Brockhaus, Leipzig 1928.

Fernberger var østerrigsk Adelsmand, som under Trediveaarskrigen var gaaet i spansk Tjeneste og kæmpede i Nederlandene, hvor han blev fanget af Hollænderne. 1621 lykkedes det ham dog at undvige. Han kom ombord paa et Skib, som han haabede kunde bringe ham til Venezia, men det viste sig, at Skibet skulde til Afrika. Han led imidlertid Skibbrud ved Kap Verde og blev 12 Dage senere optaget af en hollandsk Flaade, som skulde plyndre ved Kysterne af det spanske Sydamerika og derefter begive sig til Ostindien. Efter mange Eventyr paa Vejen kom Fernberger til Batavia, hvor han blev frigivet af Fangenskabet og foretog flere Handelsrejser til de indiske Øer, Japan, Kina, Malaka, Siam, Forindien og Persien, indtil han endelig fik Lejlighed til at rejse hjem sønden om Afrika. Fernberger giver en livlig Skildring af sine Oplevelser. Der er maaske Overdrivelser og Udpyntninger, men paa flere Punkter kan man ad anden Vej konstatere Paalideligheden af hans Beretninger. Bogen er livlig og underholdende og giver interessante Oplysninger om Forholdene i Indien paa den Tid. Bogen er forsynet med en Mængde Reproduktioner af gamle Billeder, som er taget fra de Bry: *India orientalis.*

M. Vahl.

Siegfried Passarge: Die Landschaftsgürtel der Erde. (13×19 cm., 144 S., 1 Kort og 31 Billeder). Ferdinand Hirt, Breslau 1929.

Grundbetragtningen for nærværende Arbejde er, at de forskellige Landskabsformers Natur i første Række er betinget af Klimaets Variation saavel i horizontal som vertikal Retning, men da Klimaet er et meget indviklet Komplex af Fænomener, som kun lader sig udrede gennem mange og sammenhængede Observationsrækker, bruger man Plantesamfundene som klimatisk Inddelingsgrund og tillige som primær, geografisk Inddeling. Angaaende dette Arbejdsprincips Anvendelse og Anvendelighed maa henvises til den herom foreliggende Speciallitteratur.

Bogen, der nærmest maa betragtes som et populært Supplement til Forfatterens store Arbejde, *Vergleichende Landschaftskunde*, er for største Delen et Optryk af første Udgave (1923) dog med nogle Rettelser, Udeladelser og Tilføjelser. Fremstillingen er kraftfuld og malende, Billedmaterialet fortrinligt, og Værket kan anbefales til Læsere, som søger en kortfattet, let læselig Fremstilling af de ovennævnte Ideer.

Niels Nielsen.
